

REPUBLIKA HRVATSKA – HORVÁT KÖZTÁRSASÁG
VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA - VUKOVÁR SZERÉM MEGYE
OPĆINA TORDINCI - TORDINCI JÁRÁS
OSNOVNA ŠKOLA KOROG – KÓRÓGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA
I.L.RIBARA 22, KOROD
OIB:96763554121
Tel/fax :032/584-035
e-mail : ured@os-korog.skole .hr

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM ZA 2023./2024. ŠKOLSKU GODINU

Potreba za školskim preventivnim programom proilazi iz fizičkih i psiholoških oblika nasilja u školama 21. stoljeća, a s razvojem digitalno-informacijskih tehnologija i virtualno nasilje, koje se može svrstati u psihološki oblik nasilja, ali se i pretvoriti u fizički oblik nasilja, prije svega kao konačna posljedica psihološkog. Kako bi se škola suprotstavila tom ozbiljnnom problemu, nužno je osmisiliti i kreirati program rane i efikasne intervencije, kako bi se uopće i odagnala misao o nasilnim rješavanjem problema ili nasilnim pokušajima oslobađanja osjećaja i stjecanja statusa, ali isto tako je potrebno kreirati program tretmanskih i terapijskih postupaka kako bi se ublažile posljedice nasilnih međusobnih djelovanja među učenicima.

Sama univerzalna prevencija se treba provoditi kroz različita područja odgojno-obrazovnih područja kao što su to zdravstveni odgoj, građanski odgoj, humanistički odgoj, medijski odgoj uz pomoć stručnih suradnika i znanstvenih stručnjaka, ali se prevencija treba provoditi i kroz suradnju s vladinim i nevladinim institucijama, suradnju s roditeljima i suradnju s lokalnom zajednicom. Nužno je da škola kontinuirano i dosljedno planira ostvarivanje svojih programskih aktivnosti kako bi se otklonili ili u najbolju ruku umanjili utjecaji rizičnih posljedica, a isto tako ublažiti posljedice djelovanja tih rizičnih čimbenika.

Prisutni su različiti rizični čimbenici u OŠ koji bi mogli izazvati nasilje u školi:

1. Obiteljska sredina. Značajan postotak nasilnog ponašanja, tj. uzroka nasilnog ponašanja djeteta, dolazi iz same obitelji. Nužno je prepostaviti i steći uvid o obiteljskom okruženju u kojem dijete živi te otkriti kakva je obiteljska atmosfera te kako se ukućani ponašaju međusobno, ali i prema samom djetetu. Osim kvalitete obiteljske atmosfere, često su u životu djeteta prisutni životni šokovi kao što su rastava roditelja ili gubitak voljene osobe, što se može negativno odraziti na školski uspjeh i na ponašanje.

2. Ekonomski čimbenici. Oni su usko povezani s obiteljskom sredinom. Loša ekonomska situacija može dovesti do loših i napetih odnosa u obitelju (gubitak posla) gdje na koncu će ispaštati dijete. Čak i bez loših odnosa u obitelji, dijete zbog loše ekonomske situacije ne može dovoljno kvalitetno sudjelovati u odgojno-obrazovnom procesu, što dovodi do slabijih rezultata u školi, ali i problema u ponašanju (koje se može pretvoriti u ispučavanje negativnih emocija ili u obranu od zadirkivanja od ekonomsko stabilnijih učenika).

3. Nezainteresiranost za obrazovanjem. Vrlo česti čimbenik nasilnog ponašanja gdje djeca, iz svojih individualnih (opća apatija i ravnodušnost prema školi) i socijalnih razloga (negativno mišljenje okoline o školi), odbijaju sudjelovati u odgojno-nastavnom procesu tako što ne paze na nastavi, ne uče, ne rješavaju zadatke, ometaju druge učenika, bježe s nastave, izazivaju materijalnu štetu školi te na koncu oslobađaju svoje nezadovoljstvo koristeći fizičko i psihološko nasilje.

4. Izostanak emocionalnih vještina. Mnogi učenici ne mogu prepoznati negativne i pozitivne emocije kod sebe ni kod drugih, a isto tako ne znaju adekvatno se izraziti u pravom trenutku. Ne znaju sve moguće oblike rješavanja sukoba te načela konstruktivnog razgovora.

5. Utjecaj medija. Mediji danas imaju veliku ulogu u životima ljudi, a naročito u životima djece gdje nerijetko mediji preuzimaju ulogu roditelja u smislu „čuvanja“ i „odgajanja“, tj. modeliranja i oblikovanja djeteta prema željenim oblicima. Uz televiziju, koja je tradicionalno dominantni medij u svakodnevnim aktivnostima djeteta, danas je Internet putem računala, pametnih telefona i igračih konzola postao dominantnim medijem. Djeca

nastoje učiti i oponašati ono što vide na ekranu, a kako su sadržaji koje oni konzumiraju često nasilnog karaktera, često se to zna preliti i u stvarnost u obliku imitiranja likova i događaja iz virtualnog svijeta. Svakako tu su i različite frustracije, bijes i ljutnja prilikom zajedničkog konzumiranja virtualnih sadržaja gdje se onda javlja cyber nasilje (vrijeđanje, pisanje zlonamjernih poruka i statusa i sl.), a cyber nasilje se potom u razredima preoblikuje u fizički obračun

6. Etničke i kulturne razlike. Kako se radi o školi nacionalne manjine uvijek je moguć etnički „obračun“ između učenika, ali to nije primijećeno. Neovisno o tome, ideje multikulturalizma i suživota treba promovirati.

7. Korištenje opojnih i ovisnih sredstava. To uključuje alkohol, cigarete, droge, ali i druge oblike ovisnosti

CILJEVI PROGRAMA:

1. Osvijestiti učenika o zdravim načinima života, stjecanje informacija, znanja i vještina o zdravlju i prehrani, kao i o štetnim posljedicama korištenja raznih oblika ovisnosti.

2. Razumjeti vlastitih i tuđih emocionalnih potreba, mogućnosti, želja i stanja.

3. Osvijestiti i ospozobiti učenika za primjerene i konstruktivne načine rješavanja međusobnih i vlastitih emocionalnih, socijalnih, obrazovnih, obiteljskih i ekonomskih problema.

4. Razviti informatičke i medijske pismenosti te razlikovanju kvalitetnih od nekvalitetnih, nenasilnih od nasilnih te primjerenih od neprimjerenih medijskih sadržaja.

5. Poticati svijest o važnosti i korisnosti osnovnoškolskog, srednjoškolskog, visokoškolskog i cjeloživotnog obrazovanja kao način obogaćivanja vlastitog i tuđeg života.

6. Promicati suradnju i prijateljske odnose između učenika, kao i između učenika i profesora.

7. Promicati važnost suradnje škole i roditelja, odnosno lokalne zajednice.

8. Razviti životne, emocionalne, profesionalne, socijalne vještine za rješavanje svakodnevnih problemskih situacija

9. Steći pozitivan stav i odgovornost prema sebi, ostalim učenicima, školi, roditeljima i društvu.

10. Promicati etničko-nacionalnu, religijsku, ideološku, rasnu, rodnu, seksualnu, fizičku, zdravstvenu, karakternu, ekonomsku različitost kod učenika, školskog osoblja, roditelja, lokalne zajednice.

AKTIVNOSTI:

a) RAD S UČENICIMA

AKTIVNOSTI/PROGRAMI SA STRUČNIM MIŠLJENJEM						
Naziv programa /aktivnosti Kratak opis, ciljevi	Tko je dao stručno mišljenje/preporuk u	Razred	Razina intervencije	Broj učenika	Planirani broj susreta	Voditelj, suradnici
1. Sigurnost u prometu (osobni i socijalni razvoj, tehničko-informatičko područje) <i>Osvijestiti učenike o mogućim opasnostima u prometu te ospozobiti za samostalno i sigurno kretanje u prometu, poštivanje prometnih pravila i snalaženje u prometu. Ukažati na važnost korištenja sigurnosne opreme u prometu.</i>	AZZO, MUP	1. razred	Univerzalna	1	1 susret	Prometni policajac
2. Vidi i klikni (osobni i socijalni razvoj, tehničko-informatičko područje) <i>Podučiti učenike za prepoznavanje i uočavanje opasnosti u prometu te razviti vještinu vidljivosti i u prometu</i>	AZZO HAK	1. razred	Univerzalna	1	1 susret	Zaposlenik HAK-a ili prometni policajac

3. Telefonski brojevi žurnih službi (osobni i socijalni razvoj, tehničko-informatičko područje) -prepoznati i zapamtitи brojeve žurnih službi (112 – jedinstveni broj za hitne službe, 192 – policija, 193 – vatrogasna služba, 194 – hitna služba) - navesti sve žurne službe -povezati brojeve s određenom hitnom službom -objasniti kada je potrebno zvati brojeve žurnih službi - razviti pozitivan stav prema pomaganju drugima u nesreći -razviti komunikacijske i kooperacijske vještine	MZO, MUP	1. razred	Univerzalna	1	1 susret	Razrednik pedagog
4. Zdrav život za pet (prevencija ovisnosti) (osobni i socijalni razvoj, zdravlje) - objasniti kako alkohol utječe na organizam i ponašanje čovjeka - opisati različite moguće posljedice i situacije nakon konzumiranja alkohola - nabrojati kazneno-pravne odredbe vezane uz konzumiranje alkohola i ostalih opojnih sredstava - naučiti kako se oduprijeti pritisku vršnjaka i odraslih vezano za konzumaciju alkohola - steći vještine za adekvatno smanjivanje stresa - osvijestiti o drugim oblicima zabave koji ne zahtijevaju prisutnost alkohola	AZZO, MZO, MUP	5. i 6., 7. i 8.	Univerzalna	11	1 susret policijskog službenika sa svakim kombiniranim odjelom. Radionica od strane stručnog suradnika u suradnji s razrednicima u svakom kombiniranom odjelu	Policajski službenik, razrednik, stručni suradnik
5. Moje snage i poteškoće (osobni i socijalni razvoj, zdravlje) - provesti upitnik radi ranog otkrivanja rizičnih ponašanja mladih	AZZO, MZO	5. i 6., 7. i 8. razred	Sekundarna	11	1 susret za anketiranje	Stručni suradnik, razrednik
6. Vježbe evakuacije (osobni i socijalni razvoj, zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša) -upoznati učenike s putevima evakuacije iz škole u slučaju požara i sličnih nepogoda	Zaštita Inspekt, Općina Tordinci	1.-8.	Sekundarna	18	1 susret	Voditelj
OSTALE AKTIVNOSTI/PROGRAMI						
Naziv programa/aktivnosti (kratak opis, ciljevi)	Autor/i	Razred	Razina intervencija	Broj učenika	Voditelj, suradnici	Planirani broj susreta
1. Kako se ponašati u školi? (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja, gradanski odgoj i obrazovanje) - naučiti najvažnija školska pravila ponašanja	Stručni suradnik	1. i 3. razred	Sekundarna	2	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat

<ul style="list-style-type: none"> - naučiti kako se primjerenog odnositi prema svojim kolegama, učiteljicama i školskim predmetima - razlikovati primjerene oblike ponašanja od onih neprimjerenih - opisati koji su to neprimjereni oblici ponašanja <p>Odvijat će se uz pomoć razrednice tako što će se izvesti radionica na satu razrednog odjela.</p>						
<p>2. Kako spriječiti neprihvatljivo ponašanje? (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja)</p> <ul style="list-style-type: none"> - navesti koji su to oblici neprihvatljivog ponašanja - objasniti kako dolazi do nesporazuma i sukoba te koje su posljedice - osvijestiti uzaludnost i štetu neprihvatljivog ponašanja u razredu - stići kompetencije medijatora - naučiti kako izbjegći potencijalni sukob - razviti empatiju i savjest za druge osobe u razredu <p>Odvijat će se uz pomoć dvije razrednice tako što će se izvesti dvije radionice za svaki kombinirani odjel</p>	Stručni suradnik	1.-4. razreda	Sekundarna	7	Stručni suradnik, razrednik	4 školska sata
<p>3. U tidoj koži (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja)</p> <ul style="list-style-type: none"> - razviti empatiju i mogućnost sagledavanja situacije iz druge perspektive - opisati što je to perspektiva i kut gledanja - naučiti i objasniti koje sve vrsti različitosti postoje (spol, nacionalnost, jezik, rasa...) - osvijestiti o važnosti života i suživota s ljudima različitih preferencija i karakteristika <p>Zajedno s razrednicima će se održati 2 radionice u svakom kombiniranom odjelu kao i pozvati goste iz lokalne zajednice koji pripadaju mađarskoj i srpskoj nacionalnoj manjini.</p>	Stručni suradnik	1. – 8. razreda	Sekundarna	18	Stručni suradnik, razrednik, pripadnici mađarske i srpske nacionalne manjine	4 školska sata
<p>4. Stvari učinjene u bijesu, ne mogu se poništiti. Zato, čovječe ne ljuti se! (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja)</p> <ul style="list-style-type: none"> - izraziti svoje negativne emocije riječima 	Stručni suradnik	1. – 8. razreda	Sekundarna	18	Stručni suradnik, razrednik	4 ili 6 školska sata

<ul style="list-style-type: none"> - slikovno izraziti svoje negativne emocije - naučiti i pokazati tehnike smirivanja - prepoznati vlastiti trenutak gnjeva, kao i tuđe trenutke gnjeva - naučiti i pokazati kako mirno i staloženo djelovati u napetim situacijama - primijeniti naučeno u svakodnevnim situacijama <p>Zajedno s razrednicima obaviti 2 (po potrebi 3) radionice u svakom razrednom odjeljenju zbog izrazite prisutnosti ljutnje i bijesa u svakoj dobi učenika.</p>						
<p>5. Kako riješiti problem i donijeti odluku? (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja, gradanski odgoj i obrazovanje)</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti pojmove problem, odluka i dilema - osvijestiti da postoje različite mogućnosti odgovora na konkretnu situaciju - shvatiti važnost donošenja dobrih i produktivnih odluka - steći odgovornost za donošenje vlastitih djela - naučiti samostalno donijeti jednostavnije životne odluke - povezati način donošenja stvarnih odluka s onim odlukama u virtualnom svijetu, tj. videoigrama <p>Održat će se jedna radionica u svakom kombiniranom odjelu.</p>	Stručni suradnik	5. – 8. razreda	Univerzalna	11	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat
<p>6. Postavljanje razrednih pravila (osobni i socijalni razvoj, gradanski odgoj i obrazovanje, održivi razvoj)</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti važnost postojanja pravila i zakona - navesti posljedice nepoštivanja postavljenih pravila - surađivati s drugima i donijeti vlastita razredna pravila - uzimati u obzir tuđa uvjerenja i stavove - poticati osjećaj solidarnosti i empatije <p>Zajedno s razrednicima na satu razrednog odjela na početku školske godine donijeti razredna pravila kojeg će se svi morati držati</p>	Stručni suradnik	1.-8. razreda	Univerzalna	18	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat

7. Vrste nasilja i načini sukoba (prevencija nasilja) - navesti vrste nasilja (fizičko, psihološko...) i načine sukoba (fizički, verbalni, ignoriranje...) - povezati dane situacije s vrstama nasilja - naučiti i primijeniti različite vrste prevencije sukoba - prepoznati i opisati vrste nasilja u svakodnevnom životu Kroz dvije radionice zajedno s razrednicima obaviti ovu temu u svakom kombiniranom odjelu.	Stručni suradnik	1. – 4. razreda	Univerzalna	7	Stručni suradnik, razrednik	2 školska sada
8. Uvaži i prihvati što sam i kakav sam! (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja) - objasniti pojam tolerancije i zajedničkog suživota - prepoznati tuđe potrebe i uvažiti tuđe mišljenje i osjećaje - razlikovati oblike današnjeg netolerantnog ponašanja - nabrojati društvene skupine koje su često u netolerantnom položaju Kroz jednu radionicu sa svakim kombiniranim odjelom upoznati učenike s posljedicama globalizacije, multikulturalizma i nužnosti tolerancije.	Stručni suradnik	1.-8.	Univerzalna	7	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat po kombiniranom odjelu
9. Svi smo mi Atlas, nosimo teret i stres života! (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja, prevencija ovisnosti) - objasniti što je to stres - prepoznati i opisati znakove stresa - navesti uzroke stresa - navesti tehnike suočavanja sa stresom - primijeniti vježbe opuštanja i suzbijanja stresa u svakodnevnom životu Prvom radionicom upoznati učenike s teoretskim pojmovima, a u drugoj koristiti terapijske postupke.	Stručni suradnik	1.-8.	Sekundarna	20	Stručni suradnik	2 školska sata po kombiniranom odjelu
10. Kako najbolje izraziti svoje mišljenje, stavove i osjećaje? (osobni i socijalni razvoj, prevencija nasilja) - razlikovati i objasniti agresivno, pasivno i asertivno ponašanje	Stručni suradnik	1.-4.	Sekundarna	7	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat po kombiniranom odjelu

<ul style="list-style-type: none"> - osvijestiti važnost usvajanja asertivnih tehnika komunikacije i djelovanja - objasniti važnost iskrenosti i dosljednosti u životu - obraniti svoje mišljenje, osjećaje i stavove na asertivan način <p>Zajedno s razrednicima realizirati jednu radionicu u razrednoj nastavi</p>						
<p>11. Naučimo kako se uči (osobni i socijalni razvoj, učiti kako učiti)</p> <ul style="list-style-type: none"> - odrediti tipove učenja (vizualni, auditivni...) - prepoznati poteškoće i zapreke prilikom učenja - steći vještine aktivnog učenja i sudjelovanja na nastavi - usvojiti tehnike i naviku izradu rasporeda i plana učenja - usvojiti različite tehnike učenja i poboljšavanja kratkoročnog i dugoročnog pamćenja <p>Kroz dvije radionice u svakom kombiniranom odjelu poboljšati navike učenja učenika.</p>	Stručni suradnik	1.-8.	Univerzalna	18	Stručni suradnik	2 školska sata po kombiniranom odjelu
<p>12. Radne navike i organizacija slobodnog vremena (osobni i socijalni razvoj, učiti kako učiti)</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznati svoje svakodnevne dnevne navike u školi i u kući - razlikovati produktivne i neproduktivne načine provođenja slobodnog vremena - osvijestiti važnost kvalitetnog organiziranja slobodnog vremena - objasniti važnost stjecanja radnih navika za život <p>Zajedno s razrednicima realizirati jednu radionicu po kombiniranom odjelu</p>	Stručni suradnik	1.-8.	Sekundarna	18	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat po kombiniranom odjelu
<p>13. Biti zdrav i biti bolestan (socijalni i osobni razvoj, zdravlje)</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisati što to znači biti zdrav, a što biti bolestan - navesti najčešće bolesti u mlađoj dobi i opisati simptome - osvijestiti važnost odlaska liječniku na pregled 	Stručni suradnik	1.-4.	Univerzalna	7	Stručni suradnik	1 školski sat po kombiniranom odjelu

Realizirati kroz jednu radionicu u svakom kombiniranom odjelu u razrednoj nastavi.						
14. Higijena je pola zdravlja (osobni i socijalni razvoj, zdravlje) -usvojiti najvažnije tehnike održavanja higijene (pranje zubi, pranje ruku...) - objasniti važnost održavanja osobne i okolne čistoće - opisati kako održavati higijenu i zdravlje na javnom mjestu Zajedno s razrednicima realizirati jednu radionicu po kombiniranom odjelu.	Stručni suradnik	1.-4.	Univerzalna	7	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat po kombiniranom odjelu
15. Pravilna prehrana (osobni i socijalni razvoj, zdravlje) - uočiti važnost pravilne i zdrave ishrane - objasniti značenje prehrambene piramide - osvijestiti o važnosti kvalitete, ispravnosti i porijekla hrane Realizirati kroz jednu radionicu u svakom kombiniranom odjelu razredne nastave.	Stručni suradnik	1.-4.	Univerzalna	7	Stručni suradnik, razrednik	1 školski sat po kombiniranom odjelu

b) RAD S RODITELJIMA

Opis aktivnosti i oblik rada aktivnosti	Razina intervencije	Sudionici	Planirani broj susreta	Voditelj/suradnici
1. Individualno savjetovanje s roditeljima - po potrebi i preventivno razgovarati te pomoći roditeljima u rješavanju problema i prepreka koje bi se našle u školovanju njihove djece -pod time se podrazumijevaju ocjene učenika, tj. školski uspjeh, njihovo vladanje i ponašanje, odnosi prema drugim učenicima, odnosi prema učiteljima i nastavi, odnos prema školskoj imovini - svrha je osvijestiti roditelje o važnosti njihovog sudjelovanja u odgojno-obrazovnom procesu	Sekundarna i tercijarna	Roditelji, razrednici, učenici	Po potrebi	Ravnateljica, stručni suradnik, razrednici, učitelji
2. Kako potaknuti vašu djecu na rad i učenje? (osobni i socijalni razvoj) -osvijestiti roditelje o kontinuiranoj vanjskoj i unutarnjoj motivaciji vlastite djece u odgojno-obrazovnom i životnom procesu -podučiti roditelje o tehnikama poticanja razvoja radnih navika kod njihovih učenika	Univerzalna	Roditelji, razrednici	1 školski sat	Stručni suradnik, razrednici

c) RAD S UČITELJIMA

Opis aktivnosti i oblik rada aktivnosti	Razina intervencije	Sudionici	Planirani broj susreta	Voditelj/suradnici
1. Individualno savjetovanje, pomoć i posjet nastavi -pomoći učiteljima u radu s djecom s poteškoćama, s problemima u disciplini i školskom uspjehu -pomoći učiteljima u organizaciji nastave te posjeta nastavi -pomoći učiteljima u radu s roditeljima te sudjelovati na roditeljskim sastancima	Sekundarna i tercijarna	Učitelji, ravnateljica	Po potrebi i dogovoru	Stručni suradnik, ravnateljica, učitelji

Ema Sesvećan, ravnateljica

